Federació Catalana de Donants de Sang

Banc de Sang i Teixits

Generalitat de Catalunya

UNIVERSITAT DE LLEIDA
ESTIU 2026

Del 29 de juny
al 24 de juliol

JOVENTUT, DIVERSITAT I COHESIÓ SOCIAL:

LA DONACIÓ DE SANG I ELS NOUS REPTES DEL VOLUNTARIAT

Escola d'Estiu UdL 2026

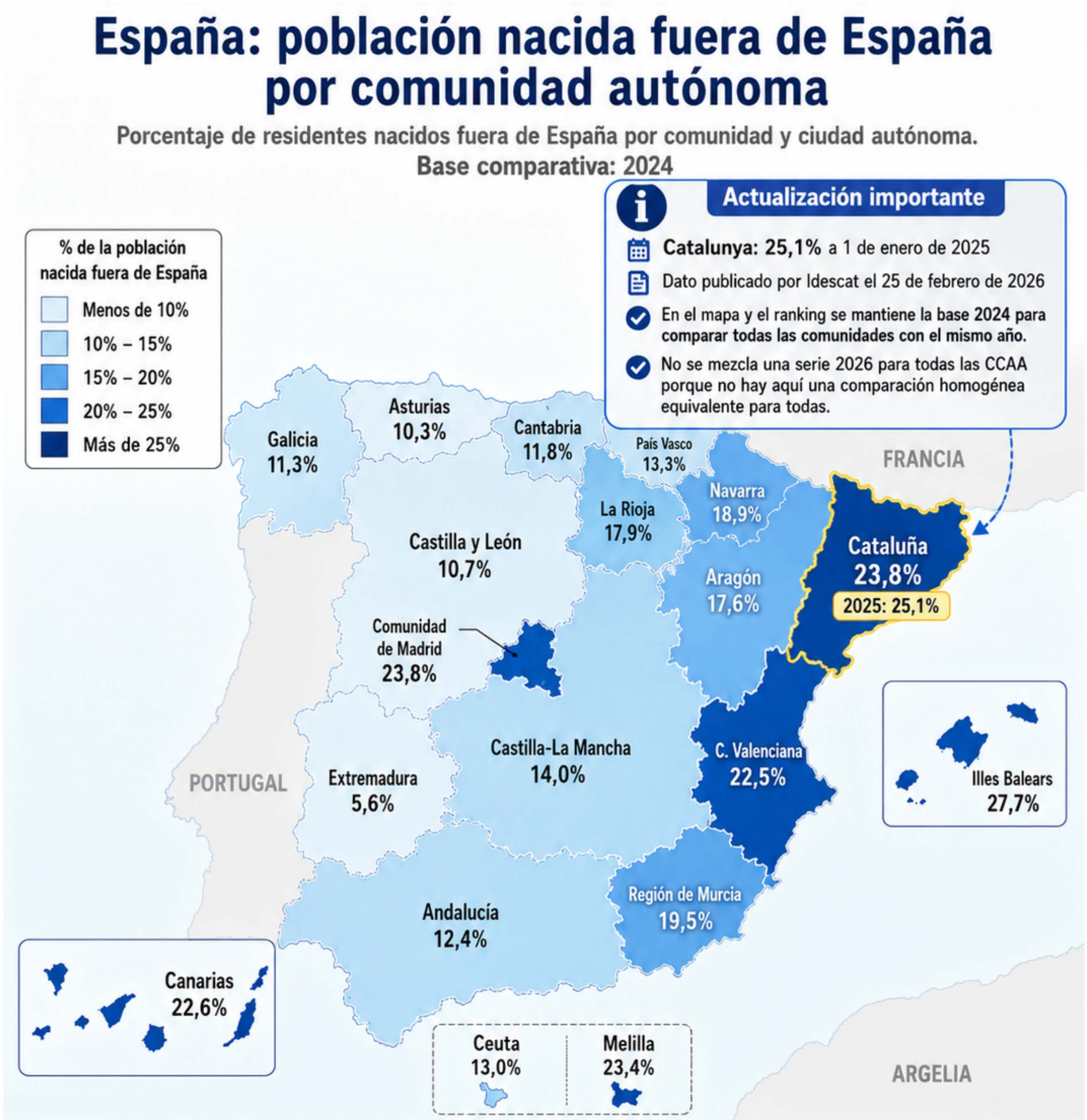
NotebookLM

Pensem en el relleu associatiu?

El repte principal d'avui no és exclusivament saber qui donarà sang en un futur proper. El repte també és saber qui divulgarà el missatge, qui l'arrelarà als barris i municipis, i qui garantirà que les associacions i entitats sàpiguen renovar-se en una societat estructuralment diversa.

ALGUNES DADES...

Font: **IDESCAT - Febrer 2026**

ESTATS UNITS: DIVERSITAT FORJADA EN MOLTES GENERACIONS

Per què els EUA poden tenir menys població nascuda fora que Catalunya, però una diversitat molt més antiga, profunda i acumulada en diverses generacions

Indicador principal: població nascuda fora dels EUA (1a generació) i estructura per estatus generacional segons el U.S. Census Bureau.

1

1a generació (nascuts fora)

46,2 milions

13,9% de la població (2022)

2

Infants amb almenys un progenitor nascut fora

26,3%

menors de 18 anys (2019)

3

Estructura generacional (2013)

1a gen.: 40,1 M (12,9%)

2a gen.: 36,3 M (11,7%)

3a gen. o més: 234,7 M (75,4%)

4

Catalunya (2025)

25,1%

nascuda fora d'Espanya

5

Clau de lectura

Els EUA tenen menys 1a generació que Catalunya, però acumulen molta més 2a, 3a, 4a i 5a generació.

COM DEFINEIX EL CENS LES GENERACIONS?

1 **1a generació:** persona nascuda fora dels EUA

2 **2a generació:** persona nascuda als EUA amb almenys un progenitor nascut fora

3 **3a generació o més:** persona nascuda als EUA amb dos progenitors nascuts als EUA

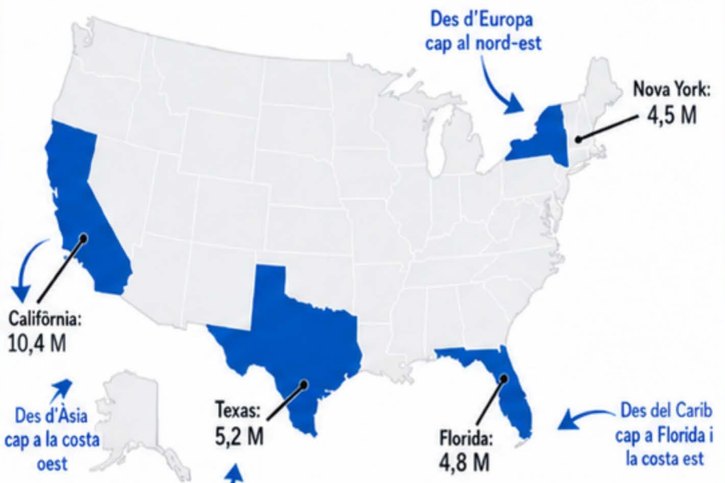
Això fa que la diversitat dels EUA no depengui només dels immigrants actuals, sinó també dels seus fills, nets i besnets.

LÍNIA DEL TEMPS: ONADES HISTÒRIQUES D'IMMIGRACIÓ ALS EUA

1	2	3	4	5
ETAPA 1	**ETAPA 2**	**ETAPA 3**	**ETAPA 4**	**ETAPA 5**
1820–1880 · Primera gran onada	**1880–1924 · Ellis island i la gran immigració**	**1924–1965 · Restriccions i assimilació**	**1965–2000 · Nova obertura migratòria**	**2000–2022 · EUA contemporanis**
Arribada massiva des d'Irlanda, Alemanya i el nord d'Europa.	Gran entrada des del sud i l'est d'Europa.	Les quotes redueixen l'entrada; les onades anteriors esdevenen població plenament nord-americana.	El cens posterior. dérlèts noves d'Amèrica Llatina, Àsia i el Carb.	Continua l'arribada de nova immigració i creix la 2a generació nascuda als EUA.
El pes de la població nascuda fora ja era alt a finals del segle XIX.	Pic històric: 14,8% (1900); 14,7% (1910)	Mínim històric posterior: 4,7% (1970)	11,1% de població nascuda fora (2000)	46,2 milions - 13,9% (2022)
Descendents avui: 5a–7a generació (aprox.)	**Descendents avui: 4a–6a generació (aprox.)**	**Predomini creixent de 3a generació o més**	**Descendents avui: 2a–3a generació (aprox.)**	**Avui conviuen 1a, 2a, 3a, 4a i 5a+ generació**

*La "generació actual dels descendents" és una lectura aproximada per visualitzar la profunditat històrica del fenomen, no una tabulació oficial directa del cens.

ON ES CONCENTRA LA IMMIGRACIÓ ALS EUA (2022)

Quasi una quarta part de la població nascuda fora als EUA vivia a Califòrnia el 2022.

CAIXA 1 · LECTURA COMPARATIVA

- Catalunya té un percentatge molt alt de població nascuda fora, però el fenomen és més recent.
- Als EUA, la immigració s'acumula des de fa moltes dècades i segles.
- Per això els EUA poden semblar més *diversos encara que el percentatge de nascuts fora sigui inferior.*
- La gran diferència és la *profunditat generacional: 2a, 3a, 4a i 5a generació ja formen part central del país.*

CAIXA 2 · ANÈCDOTA / IDEA FORÇA

Als EUA, la diversitat visible no depèn només dels immigrants d'avui, sinó de moltes onades migratòries anteriors que ja han tingut fills, nets, besnets i més descendència nascuda dins del país.

Fonts principals: U.S. Census Bureau, *The Foreign-Born Population in the United States: 2022* (ACSBR-019, 2024); U.S. Census Bureau, *Characteristics of the U.S. Population by Generational Status: 2013* (P23-214, 2016); U.S. Census Bureau, *Living Arrangements of Children: 2019* / story *"Over a Quarter of Children Lived With At Least One Foreign-Born Parent"* (2022); idescat, *població nascuda fora d'Espanya* a Catalunya (1 de gener de 2025).

Mundo: países con menos población nacida fuera de su territorio

Ranking de países soberanos con menor porcentaje de población nacida en otro país (base 2024)

Indicador comparable: stock de migrantes internacionales (% de la población). Se excluyen territorios no soberanos.

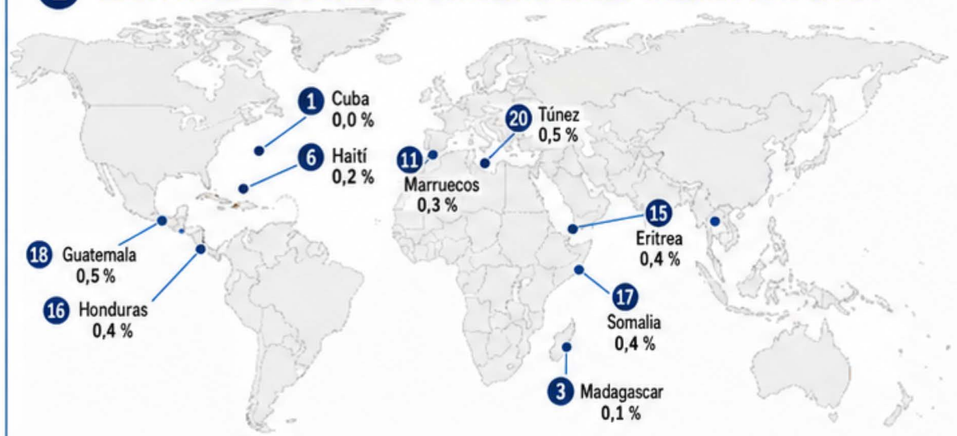
Mínimo mundial
Cuba
0,0 %

Segundo escalón
China
0,1 %

Promedio mundial
3,7 %

Lectura rápida
Los valores más bajos se concentran sobre todo en Asia, África y algunos países del Caribe.

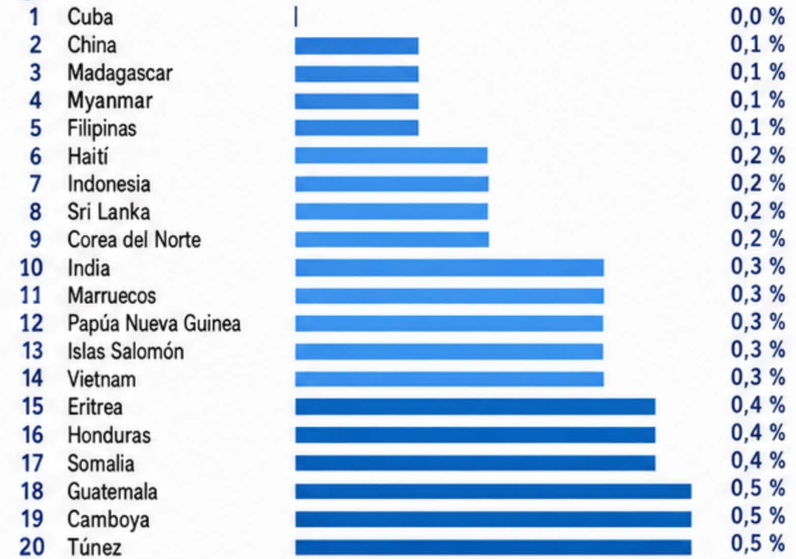
1 MAPA MUNDIAL: DÓNDE SE CONCENTRAN LOS VALORES MÁS BAJOS

Leyenda
Los 20 países soberanos con menor porcentaje de población nacida fuera de su territorio (base 2024).

2 GRÁFICO COMPARATIVO (DE MENOR A MAYOR)

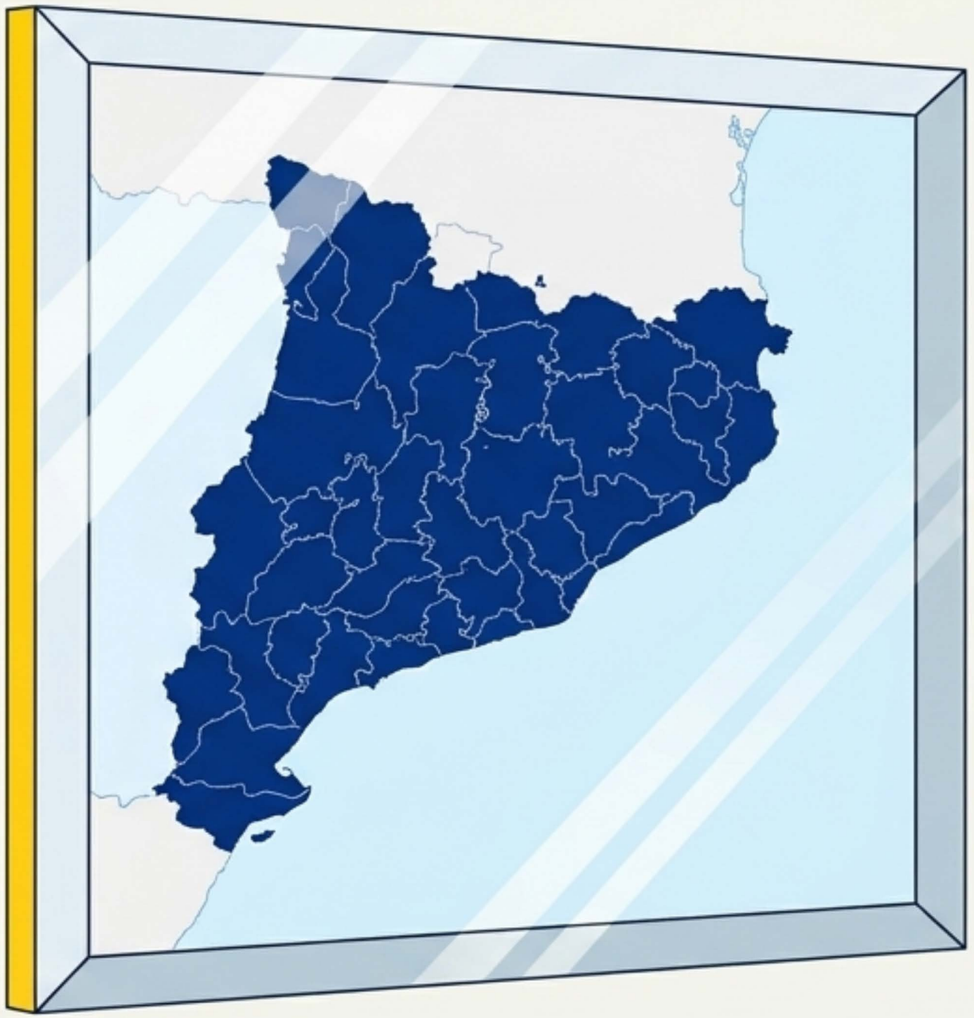
ANÉCDOTAS / LECTURA DEL DATO

- Cuba es el único país soberano del listado con 0,0 % en la base 2024.
- China e India aparecen entre los mínimos relativos pese a su enorme tamaño demográfico.
- Asia concentra buena parte de los países de este ranking.
- Todos estos valores quedan muy por debajo del promedio mundial (3,7 %).

Fuentes: *World Bank, indicador SM.POP.TOTL.ZS; UN DESA, International Migrant Stock 2024.*

Nota metodológica: este indicador aproxima la población nacida fuera del país mediante el *stock de migrantes internacionales como porcentaje de la población total.*

La societat que ja existeix

25,1%

1 de cada 4 residents a Catalunya ha nascut fora d'Espanya. Aquesta dada no és una anècdota conjuntural ni una projecció futura. És una **realitat demogràfica estructural** impulsada per una economia diversificada i un context metropolità global.

NotebookLM

La profunditat històrica de la diversitat

En països amb trajectòries migratòries llargues, la diversitat s'acumula en diverses generacions. A Catalunya, la transformació és intensa i concentrada.

No podem esperar passivament que el temps faci la feina de l'estratègia. Cal construir els ponts avui.

NotebookLM

Dues realitats que no s’han de confondre

L’acte sanitari de donar

- Puntual, clínic i universal.
- Depèn de la idoneïtat mèdica immediata.
- El missatge: “Vine a donar”.
- Es tracta d’una campanya directa.

El voluntariat associatiu

- Sostingut, relacional i vinculat al territori.
- Depèn de la confiança, el temps i la pertinença.
- El missatge: “Vine a ajudar-nos a fer arribar el missatge”.
- Necessita itineraris, acompanyament i rols flexibles.

NotebookLM

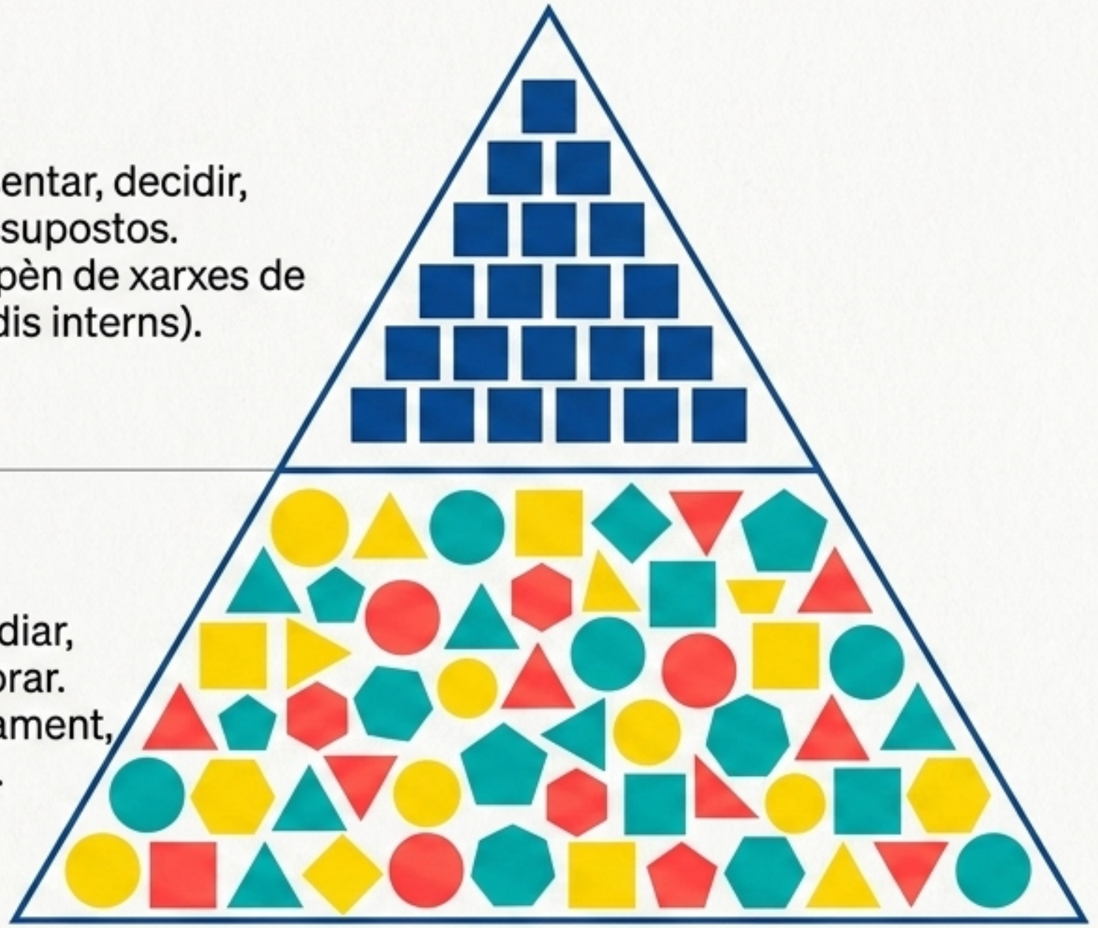
El mirall incomplet: Presència no equival a pertinença

Integració Vertical

Liderar, representar, decidir, gestionar pressupostos. (Triga més, depèn de xarxes de confiança i codis interns).

Integració Horitzontal

Conviure, estudiar, treballar, comprar. (Avança ràpidament, alta diversitat).

Una societat pot ser diversa mentre les seves entitats continuen funcionant amb circuits i lideratges poc porosos.

NotebookLM

El relleu no és substituir edats

Consisteix a transformar les condicions de participació. Moltes persones tenen ***disponibilitat solidària*** però no encaixen en la ***disponibilitat associativa*** tradicional (reunions llargues, càrrecs rígids, horaris incompatibles).

Takeaway: El relleu falla quan continuem buscant persones noves oferint-los les formes de compromís del passat.

NotebookLM

Les 4 barreres invisibles del voluntariat

Relacional

Captació endogàmica.
El relleu arriba per coneixença històrica, reproduint l'homogeneïtat.

Estructural

Horaris i precarietat.
Formats pensats per a etapes vitals alliberades de cures o torns laborals variables.

Simbòlica

Falta de referents i llenguatge institucional ple de sigles i codis no escrits.

Poder

Inclusió cosmètica.
Convidar a la foto però no als espais on es prenen les decisions reals.

NotebookLM

La mirada intercultural: Canviar la pregunta

~~"Per què no venen? La gent ja no es compromet."~~

"Què no estem explicant bé? Qui no està rebent una invitació personal concreta i traduïda a la seva realitat?"

La mediació ens ensenya a no interpretar una absència o un silenci sense comprendre primer si els nostres propis procediments estan dissenyats amb ***equitat procedimental***. Neutralitat no és tractar tothom igual quan no tothom parteix del mateix lloc.

NotebookLM

El redisseny estratègic: Els 5 Verbs

Escoltar.
Conèixer les barreres reals abans de proposar solucions.

Convidar.
Substituir la "porta oberta genèrica" per una proposta personalitzada.

Acollir.
Fer l'entitat comprensible des del primer dia (sense burocràcia, amb glossaris bàsics).

Acompanyar.
Evitar l'aïllament amb mentoria i parelles de voluntariat.

Promoure.
Convertir la participació progressiva en capacitat de lideratge i decisió.

NotebookLM

Voluntariat modular: Adaptar-se a les biografies

Option A:
2 Hores
Suport logístic puntual en una campanya local.

Option B:
1 Acció
Una xerrada a l'escola o institut del barri.

Option C:
1 Trimestre
Coordinació d'un projecte específic de difusió.

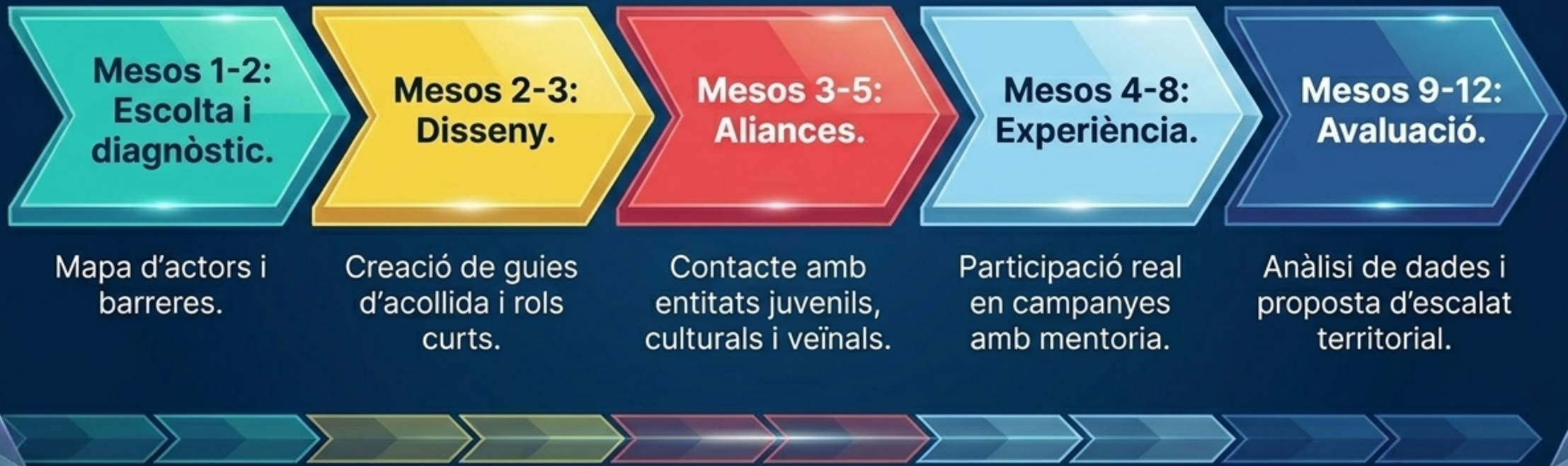
Option D:
Llarg Termini
Mentoria de nous voluntaris, vocalies i junta directiva.

Ningú hauria d'haver d'assumir un càrrec indefinit el primer dia.

NotebookLM

Programa Pilot: Voluntariat Donant 2030

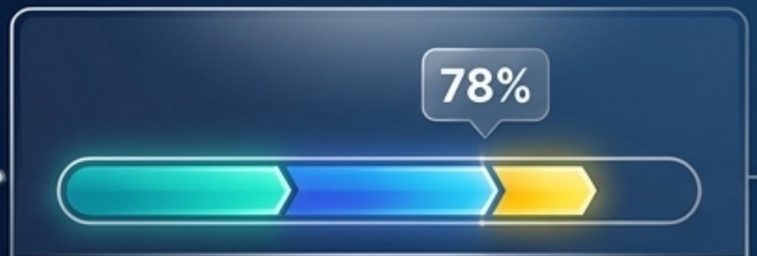
Proves en territoris diversos (urbà, rural i d'envelliment actiu).

NotebookLM

Allò que no mesurem, no ho transformem

Hem d’avaluar més enllà del ‘nombre total de donacions’.

Taxa de permanència a 3, 6 i 12 mesos.

Diversitat de perfils assumint rols de decisió (grups de treball/junta).

Nombre de noves aliances comunitàries fora del circuit històric.

Qualitat de la primera experiència acompanyada (sentiment de pertinença).

NotebookLM

La nova narrativa

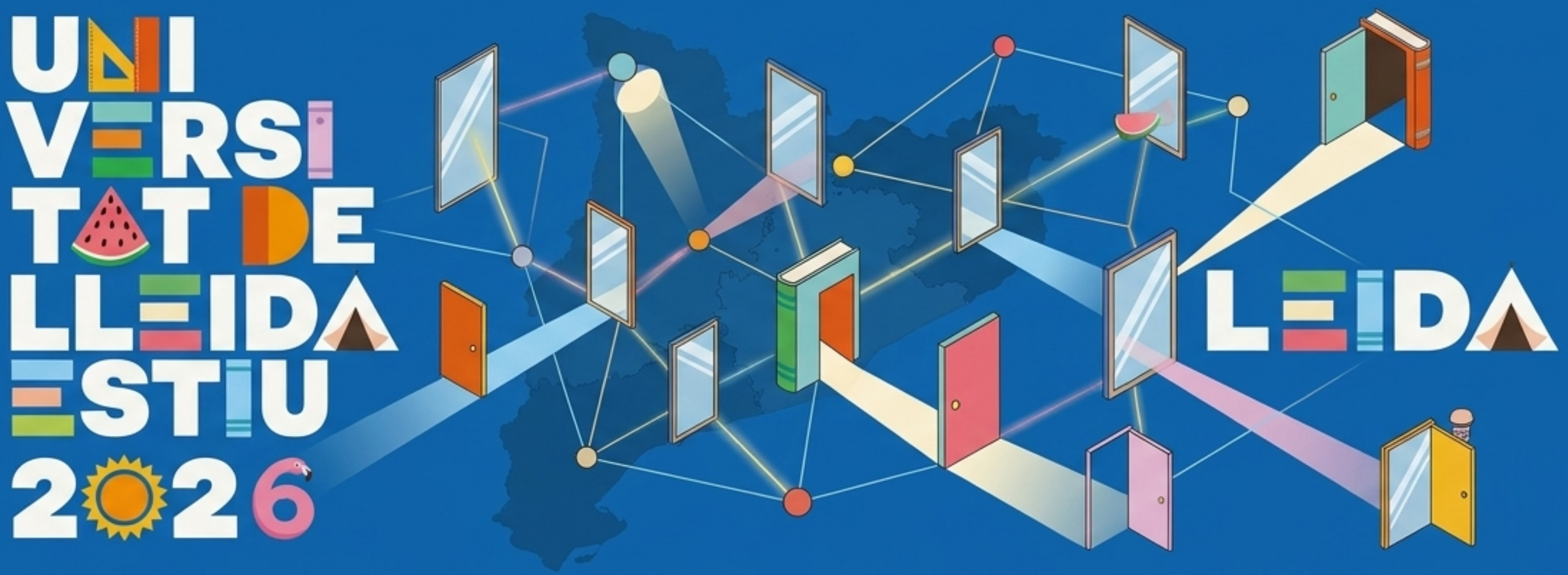
> “No volem substituir el voluntariat veterà; volem garantir que la seva feina i el seu llegat tinguin continuïtat.”

El relleu no és una amenaça per a qui ha sostingut les associacions durant dècades. És l’única via per assegurar que aquest esforç cívic sobrevisqui en la societat de demà.

NotebookLM

El compromís institucional

El futur del voluntariat donant dependrà de la nostra capacitat d'**unir memòria, territori, joventut** i pluralitat. Tenim les dades, tenim el mètode i tenim la responsabilitat d'obrir les portes correctes.

Institucions unides: FCDS, BST, Generalitat de Catalunya, Universitat de Lleida.

NotebookLM